

YLEINEN ALLEKIRJOITUSPROSESSI

Yleinen allekirjoitusprosessi PBY5YMQ8W on allekirjoitettu Turun kaupungin X-Sign -palvelussa. Prosessin tunnus on ef46de42-8fcd-4368-8690-8bacfb60fb84.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	Liuksa Riitta
Allekirjoitusaika	23.06.2022 10:54

ASIAKIRJAT

Muistio	Lausunto hallituksen esityksestä- poliisilain 9 luvun 1 ja 10 §.pdf
---------	---

Hyvinvointi

23.6.2022

Dnro 7066-2022
(03.00)Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

VN/23284/2021

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi poliisilain 9 luvun 1 ja 10 §:n muuttamisesta ja eräistä siihen liittyvistä laeista

Sisäministeriö on pyytänyt Turun kaupungin lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi poliisilain 9 luvun 1 ja 10 §:n muuttamisesta ja eräistä siihen liittyvistä laeista. Säädösvalmisteluhankkeen tavoitteena on ollut, että poliisi antaisi maksuttomasti virka-apua lastensuojelutehtävissä ja sosiaalipäivystyksen tehtävissä toimivalle sosiaalihuollon viranomaiselle. Lisäksi tavoitteena on ollut laatia ehdotus laintasoisesta sääntelystä poliisin virka-avun maksullisuudesta ja maksujen yleisistä perusteista sekä poikkeuksista virka-avun maksullisuuteen. Edelleen tavoitteena on ollut pysyttää poliisin suoritteiden maksullisuudesta vuonna 2022 annetussa sisäministeriön asetuksessa (1191/2021, maksuasetus) säädetyt virka-apuasiat jatkossakin maksuttomina.

Turun kaupungissa ehdotetut säädösmuutokset koskevat lähinnä hyvinvoinnin palvelukokonaisuutta lastensuojelun, sosiaalipäivystyksen ja mielenterveyspalvelujen osalta. Turun kaupungin hallintosäännön 45 §:n mukaan palvelujohtaja antaa kaupungilta pyydetty lausunnot, jotka eivät edellytä palvelukokonaisuuksia ylittävää harkintaa tai kaupungin kokonaisnäkemysten muodostamista.

Sosiaalityönjohtaja Minna Virta, lastensuojelun johtaja Eira Virolainen ja vs. terveysterveysten palvelualuejohtaja Jane Marttila ovat kommentoineet luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi poliisilain 9 luvun 1 ja 10 §:n muuttamisesta ja eräistä siihen liittyvistä laeista.

Turun kaupungin hyvinvoinnin palvelukokonaisuus toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Sosiaalityön johtaja Minna Virta:

Esityksessä poliisin virka-avun maksuttomuudesta mainitaan lastensuojelu ja sosiaalipäivystys. Virka-avun maksuttomuuden tulisi koskea myös lapsiperhesosiaalityötä ja työikäisten kanssa tehtävä sosiaalityötä.

Perustelut lapsiperhesosiaalityön osalta: lastensuojeluilmoitus, sosiaalihuollon ilmoitus ja sosiaalihuollon yhteydenotto tehdään Turussa sosiaalipäivystykseen. Sen jälkeen sosiaalipäivystys arvioi lapsen palvelutarpeen arvioinnin tarvetta ja jos siihen on edellytykset, siirtyy kolmen kuukauden kuluessa tehtävä lapsen palvelutarpeen arviointi (sosiaalihuoltolaki 36 § ja lastensuojelulaki 26 §) lapsiperhesosiaalityön työskentelyyn. Tässä vaiheessa ei vielä ole lastensuojelun asiakkuutta. Lapsiperhesosiaalityössä saatetaan tarvita virka-apua esimerkiksi silloin, kun lastensuojeluilmoituksesta käy ilmi lapsen mahdollinen seksuaalinen hyväksikäyttö, pahoinpitely tai muu kaltoinkohtelu. Näissä tilanteissa lapsiperhesosiaalityön sosiaalityöntekijä tekee tiivistä yhteistyötä poliisin kanssa esim. liittyen lapsen oikeuspsykiatriisiin tutkimuksiin ja muihin asioihin, jotka edesauttavat lapsen tilanteen selvittämistä ja hänen turvaamistaan ja yhteydenpitoa ja yhteisistä toimintalinjoista sopimiseen. Lastensuojelun asiakkuuden kriteerit eivät välttämättä aina täyty, jos lapsiperhesosiaalityöntekijän arvioinnin mukaan lapsen kasvuolosuhteet eivät vaaranna/lapsen oma käyttäytyminen ei vaaranna terveyttä ja kehitystä/lapsi ei tarvitse lastensuojelulain mukaisia tukitoimia. Näin ollen on tarkoituksenmukaista, että poliisin virka-apu ulottuu koskemaan myös sosiaalihuoltolain mukaista sosiaalityötä ja sosiaaliohjausta.

Perustelut aikuissosiaalityön osalta: on tilanteita, joissa tehdään esim. kotikäynti ja sosiaalityöntekijää on uhkailtu tai painostettu – tällöin voidaan tarvita poliisin virka-apua turvaamaan tilanne. Myös toimistokäyntiä turvaamaan voidaan joutua pyytämään poliisin virka-apua tilanteeseen. Varsinkin pakolais- taustaisten maahanmuuttajien kanssa tehtävä työ saattaa edellyttää tiivistä yhteistyötä ja turvaamistoimenpiteitä sosiaalityöhön. Kyseessä saattaa olla henkilöitä, joilla on vaikeita traumakokemuksia, kuten sotaa, erilaisia väkivallantekoja, kidutusta, seksuaaliväkivaltaa, syyttä vangitsemista tai muuta vakavaa väkivaltaa. Nämä traumakokemukset saattavat laukaista vakavaa uhkaa ja väkivaltaa sosiaalityöntekijöihin tai ohjaajiin.

Lastensuojelu

Lastensuojelun johtaja Eira Virolaisen mukaan lastensuojelulla ei ole erityistä lisättävää lausuntoon. Luonnos hallituksen esitykseksi on kaikilta osin kannatettava.

Sijaishuollon vs. johtava sosiaalityöntekijä on kommentoinut esitysluonnoksen kohdassa 2.2.2. mainittua tekstiä seuraavasti. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi sivulla 12 on todettu, että ”Lastensuojelua koskevasta virka-avusta on ryhdytty perimään maksua 1.10.2020 lähtien Poliisihallituksen antaman ohjeen mukaisesti. Esimerkiksi lastensuojelulaitoksesta luvatta poistuneesta lapsesta tapahtuva etsintäkuulutuksen tallentaminen tietojärjestelmään on maksullisista toimintaa, ellei kyseessä ole henkilön tallentaminen järjestelmään kadonneeksi.”. Tämä asia on muuttunut samalla, kun STM, poliisi ja häätäkeskus muokkasivat virka-apupyynnötohjeita ja ruvettiin pyytämään niin kutsutuista hatkalaisista etsintäkuulutuspyyntö entisten virka-apupyynnötojen sijaan.

Mielenterveyslaki

Vs. terveyspalveluiden palvelualuejohtaja Jane Marttila puoltaa esitysehdo-
tusta sen osalta, että lakiluonnoksen mukaan poliisin antama mielenterveys-
lain 31 §:n mukainen virka-apu säilyisi jatkossakin maksuttomana.

Yhteenveto

Turun kaupungin hyvinvoinnin palvelukokonaisuus pitää hyvänä asiana sitä,
että hallituksen esitysluonnoksen mukaan poliisi antaisi jatkossa maksutto-
masti virka-apua lastensuojelutehtävissä ja sosiaalipäivystyksen tehtävissä
toimivalle sosiaalihuollon viranomaiselle ja että mielenterveyslain 31 §:n mu-
kainen virka-apu säilyisi jatkossakin maksuttomana. Turun kaupungin hyvin-
voinnin palvelukokonaisuus toteaa lausuntonaan lisäksi, että virka-avun mak-
suttomuus tulisi ulottaa koskemaan myös lapsiperhesosiaalityötä ja työikäis-
ten kanssa tehtävää sosiaalityötä.

Riitta Liuksa
sosiaali- ja terveysjohtaja